

Izveštaj o transparentnosti 2019

EY Srbija

Sadržaj

Pismo rukovodećeg partnera za Srbiju i vodećeg partnera za reviziju.....	3
O nama	5
Pravna forma, struktura vlasništva i upravljačka struktura	5
Organizacija EY mreže	6
Posvećenost održivom kvalitetu revizije	8
Infrastruktura koja podržava kvalitet	8
Usvojene profesionalne vrednosti.....	9
Interni sistem kontrole kvaliteta	10
Prihvatanje klijenata i nastavak saradnje	11
Vršenje revizije	12
Pregledi i konsultacije	13
Rotacija partnera u reviziji i duga povezanost	14
Program kontrole kvaliteta revizije	15
Eksterne kontrole kvaliteta revizije	16
Usklađenost sa zahtevima regulative	16
Procedure poštovanja nezavisnosti	17
Kontinuirana edukacija licenciranih ovlašćenih revizora	19
Prihodi i naknade	20
Finansijske informacije	20
Naknade partnerima	21
Dodatak 1: Lista klijenata revizije koja su društva od javnog interesa	22
Klijenti revizije EY Srbije koja su društva od javnog interesa.....	22
Dodatak 2: Spisak odobrenih EYG kompanija članica u državama članicama EU ili EEA.....	225

Više informacija o EY možete naći na ey.com.

Pismo rukovodećeg partnera za Srbiju i vodećeg partnera za reviziju

Dozvolite da Vam predstavimo Izveštaj o transparentnosti društva Ernst & Young d.o.o. Beograd („EY Srbija“) za 2019. godinu. Uvažavamo činjenicu da naše zainteresovane strane žele da razumeju šta preduzimamo u cilju unapređenja kvaliteta revizije, upravljanja rizikom i očuvanja svoje nezavisnosti kao revizora. Ovaj izveštaj predstavlja jedan od načina na koji želimo da podelimo sa Vama, našim zainteresovanim stranama, šta činimo po svim ovim pitanjima.

Obavljanje kvalitetnih revizija i dalje predstavlja naš glavni prioritet. Srž našeg delovanja je težnja da služimo javnom interesu i omogućimo uspešan i odgovoran rast globalne EY mreže, uz ostvarivanje našeg cilja izgradnje boljeg poslovnog sveta. Revizori igraju važnu ulogu u funkcionisanju tržista kapitala širom sveta kroz promociju transparentnosti i podržavanje poverenja investitora. Kompanije, regulatori i druge zainteresovane strane računaju na nas da ćemo pružiti kvalitet na svakom angažovanju.

EY je fokusiran na ulaganje u alate koji nam omogućavaju poboljšanje kvaliteta rada, stvarajući najefikasnije timove i gradeći poverenje kroz revizije koje obavljamo.

Reputacija EY Srbije zasniva se i temelji na pružanju visoko kvalitetnih, profesionalnih revizorskih usluga, objektivno i etički prema svakoj kompaniji kojoj radimo reviziju.

Nastavljamo da prihvatomо ciljeve transparentnosti Zakona o reviziji Republike Srbije, koji zahteva od statutarnih revizora privrednih društava od javnog interesa (PIEs) da objavljaju godišnji Izveštaj o transparentnosti.

Izveštaj o transparentnosti za 2019. godinu je u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i pokriva kalendarsku godinu koja se završila 31.12.2019. godine. U ovom Izveštaju možete više sazнати o našem internom sistemu kontrole kvaliteta: na koji način čuvamo profesionalne vrednosti, kako obavljamo reviziju, proces pregleda i konsultacija, naš pristup kontroli kvaliteta revizije i naše nezavisnosti kao revizora kompanija.

EY Srbija je fokusirana na stalno unapređenje kvaliteta revizije i održavanje nezavisnosti uvažavajući nalaze eksternih i internih pregleda. Stalno unapređenje kvaliteta revizije zahteva preispitivanje prethodnih pristupa pri obavljanju revizije. Naša usredsređenost na stalno unapređenje oslanja se na ocenu nalaza kontrola i preuzimanje korektivnih akcija.

Potreba za poverenjem u finansijsko izveštavanje na našim tržištima kapitala nikada nije bila veća, a revizori igraju važnu ulogu u tom pogledu.

Redovan dijalog sa našim zainteresovanim stranama ostaje prioritet za naše kolege i nas.

Pozivamo sve koji čitaju ovaj izveštaj - investitore, članove komisija za reviziju, kompanije, regulatore i sve zainteresovane strane da nastave da sarađuju sa nama na unapređivanju naše strategije, kao i svih drugih oblasti obuhvaćenih ovim izveštajem.

Ivan Rakić

Rukovodeći partner za Srbiju
Ernst & Young d.o.o. Beograd

Danijela Mirković

Vodeći partner za reviziju
Ernst & Young d.o.o. Beograd

**Naš cilj:
izgradnja
boljeg
poslovnog
sveta**

EY je posvećen izgradnji boljeg poslovnog sveta.

Kroz prenos znanja i kroz pružanje kvalitetnih usluga pomažemo u izgradnji poverenja na tržistima kapitala i ekonomijama širom sveta. Mi razvijamo izuzetne lideres koji se udružuju da bi ispunili naša obećanja data zainteresovanim stranama. Na taj način igramo ključnu ulogu u izgradnji boljeg poslovnog sveta za naše ljude, naše klijente i naše zajednice.

Pravna forma, struktura vlasništva i upravljačka struktura

U Republici Srbiji društvo Ernst & Young d.o.o. Beograd ("EY Srbija") je društvo sa ograničenom odgovornošću, osnovano u Beogradu koje je član Ernst & Young Global Limited (EYG), kompanije registrovane kao društvo sa ograničenom odgovornošću u Ujedinjenom Kraljevstvu (UK). U ovom Izveštaju, EY Srbija će se pominjati kao „mi“, „nas“ i „naš“. EY se kolektivno odnosi na globalnu organizaciju kompanija članica EYG.

EY Srbija ima sedište u Beogradu i zapošjava pet partnera. Različiti partneri su zaduženi za različite upravljačke funkcije. Oni su zaduženi za svakodnevne upravljačke aktivnosti kao i za primenu globalnih i regionalnih politika na nivou zemlje. Najnovije informacije o formalno pravnim upravljačkim telima u EY Srbiji su raspoloživi na internet adresi Agencije za privredne registre www.apr.gov.rs.

EY je organizovan u četiri geografske oblasti-područja: Amerika, Azija-Pacifik, EMEA (Evropa, Bliski Istok, Indija i Afrika) i Japan. Ove oblasti su podeljene na niz regionalnih oblasti koje čine kompanije članice ili delovi tih kompanija.

EY Srbija pripada oblasti EMEA, koju čine kompanije članice iz 97 država u Evropi, Bliskom Istoku, Indiji i Africi. U okviru EMEA postoji 10 regionalnih jedinica.

Ernst & Young (EMEA) Limited ("EMEA Limited"), društvo sa ograničenom odgovornošću iz Engleske, glavni je upravljački subjekt svih EYG društava u EMEA oblasti. EMEA Limited je odgovoran za koordinaciju kompanija članica i njihovu saradnju, ali nema kontrolu nad njima. EMEA Limited je član EYG-a, međutim nema poslovnih aktivnosti, niti pruža profesionalne usluge.

Svaki Region bira Regionalni forum partnera (RFP) čiji predstavnici predstavljaju Regionalno upravljačko telo. Partner koji je izabran kao predsedavajući partner RFP takođe ima ulogu regionalnog predstavnika na Globalnom upravljačkom veću. (videti stranu 6).

U Evropi je osnovano holding društvo EY Europe SCRL (EY Evropa). EY Europe je društvo sa ograničenom odgovornošću (SCRL ili CVBA) osnovano u Belgiji. To je revizorsko društvo registrovano u Institutu revizorskih društava (Institut des Reviseurs d'Entreprises -IRE-IBR) u Belgiji, ali ne obavlja revizije niti pruža profesionalne usluge.

EY Europe osnovana je kako bi zamenila holding kompaniju Ernst & Young Europe LLP, revizorsko društvo sa sedištem u Velikoj Britaniji, kako bi se osiguralo kontinuirano poštovanje EU propisa o zakonskoj reviziji nakon što Velika Britanija prestane da bude država članica EU.

U meri u kojoj to dopuštaju lokalni zakonski i regulatorni zahtevi, EY Evropa je steklo, ili će steći, kontrolu nad društvima članovima EYG-a u evropskim zemljama. EY Evropa je član i EYG-a. EY Evropa je stekla kontrolu nad EY Srbijom 2019. godine

EY Evropa ima indirektnu kontrolu nad EY Srbija preko indirektnе kontrole koju ima nad njenim vlasnicima.

Glavni organi upravljanja EY Evropa su:

Evropsko izvršno telo (Europe Operating Executive) i Upravni odbor

Upravni odbor EY Evropa čine viši partneri kompanija članica EYG u Evropi. On upravlja i odgovoran je za sprovođenje i upravljanje strategijom.

On formira Evropsko izvršno telo (EOE). Njega čine: rukovodeći partner za Evropu, partneri zaduženi za accounte, upravljanje ljudskim resursima i rizicima, rukovodeći partneri odeljenja (service line): revizije i uveravanja, poslovnog savetovanja, poreskog savetovanja i podrške pri poslovnim transakcijama, kao i svih Evropskih regionalnih rukovodećih partnera.

Evropski upravljački pod - komitet (Europe Governance Sub-Committee)

EY Evropa ima Evropski upravljački pod-komitet, koji uključuje po jednog predstavnika iz svake regije u Evropi. Predstavlja savetodavnu ulogu EIT-u kad su u pitanju politike, strategije i druga pitanja, i njihovo odobrenje je potrebno za značajna pitanja, kao što su imenovanje Evropskog Upravnog partnera, odobravanje finansijskih izveštaja EY Evropa i materijalnih transakcija.

Organizacija EY mreže

EY je globalni lider u pružanju usluga revizije, poreskog savetovanja, poslovnog savetovanja i podrška pri poslovnim transakcijama. Širom sveta, preko 250.000 pojedinaca u više od 150 zemalja ujedinjeni su u zajedničkom cilju - stvaranja boljeg poslovnog sveta, a povezuju ih zajedničke vrednosti i puna posvećenost pružanju kvalitetnih usluga kao i poštovanju integriteta i profesionalnog skepticizma. Na današnjem globalnom tržištu, naš integrisani pristup je naročito važan za pružanje visokokvalitetnih usluga multinacionalnih revizija, koje mogu obuhvatati više jurisdikcija.

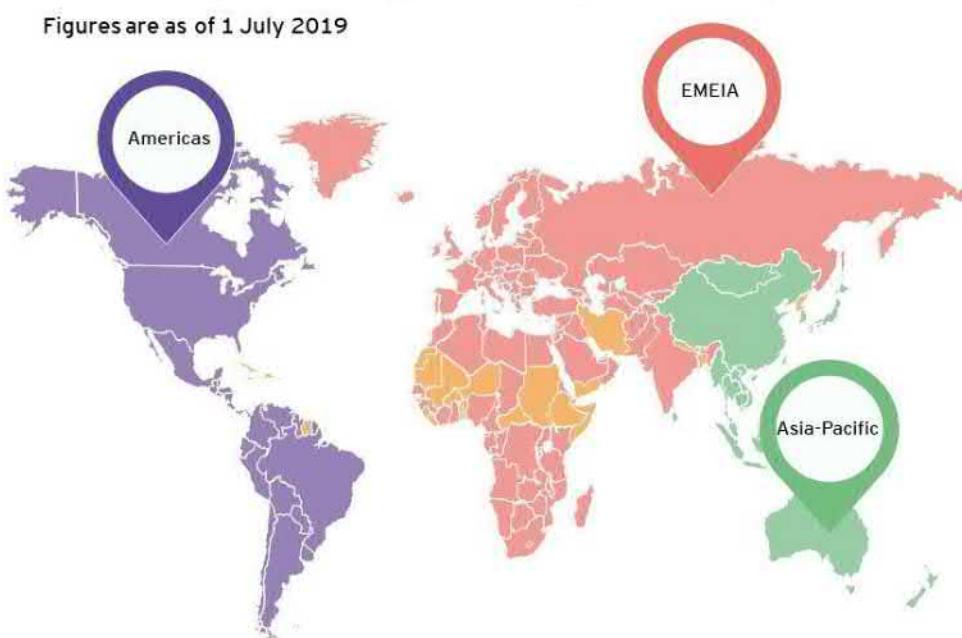
drugim interesnim grupama u svakoj zemlji i da odgovore lokalnim potrebama.

Globalno upravljačko veće (Global Governance Council)

Globalno upravljačko veće je glavno upravljačko telo EYG. Njega čine predstavnici iz svakog regiona i do šest nezavisnih neizvršnih predstavnika. Regionalne predstavnike, koji inače ne vrše druge visoko upravljačke funkcije, bira regionalni partnerski forum na mandat od tri godine sa mogućnošću za jedno uzastopno ponovno imenovanje. Globalno upravljačko veće savetuje EYG o politikama, strategijama, kao i aspektima donošenja odluka

	Americas	EMEIA	Asia-Pacific
Regions	8	10	6
Countries	31	97	23

Figures are as of 1 July 2019

Takov integrisani pristup omogućava EY-u da razvije i osloni se na opseg i dubinu stručnosti potrebne za pružanje tako složenih revizija.

EYG koordinira kompanije članice i promoviše njihovu saradnju. EYG ne pruža profesionalne usluge, ali njegovi ciljevi uključuju promovisanje pružanja usluga izuzetno visokog kvaliteta klijentima kompanija članica širom sveta. Svaka kompanija - članica je posebno pravno lice. Njihove obaveze i odgovornosti kao kompanija članica EYG su uređeni regulativom EYG-a i brojnim drugim ugovorima.

Struktura i glavna tela globalne organizacije opisana su u tekstu ispod odražavaju princip da EY kao globalna organizacija deli zajedničku strategiju.

Izvršno telo uključuje Globalno izvršno telo (GE), njegove odbore i timove kao i rukovodstvo tri (prethodno četiri) područja. U isto vreme, mreža posluje i na regionalnom nivou. Ovaj model poslovanja omogućava veću usmerenost na zainteresovane strane u regijama, čime će se osigurati da kompanije članice izgrade snažnije veze sa klijentima i

od javnog interesa Globalno upravljačko veće odobrava, na preporuku Globalnog izvršnog tela mnoga značajna pitanja koja mogu uticati na EY.

Nezavisni neizvršni predstavnici (Independent non-executives)

Do šest Nezavisnih neizvršnih predstavnika (INEs), imenovani su kao pojedinci izvan EY-a. Oni su viši lideri iz javnog i privatnog sektora, i poseduju različita geografska i profesionalna iskustva. Pružaju Globalnom upravljačkom veću i našoj globalnoj organizaciji kao celini značajan doprinos pružanjem različitih stanovišta i perspektiva, kao i širokih znanja. Zajedno sa drugim članovima Globalnog upravljačkog veća oni čine Podkomitet za pitanja od javnog interesa. Podkomitet se bavi aspektima donošenja odluka od javnog interesa, pitanja u okviru politika i procedura o uzbunjivanju, i dijalogom sa zainteresovanim stranama, kao i angažmanom na diskusiji kvaliteta i upravljanju rizicima. INEs su nominovani od strane posebnog odbora.

Globalno izvršno telo (Global Executive)

Globalno izvršno telo (GE) okuplja celo rukovodstvo EY-a na nivou pozicija, usluga i geografskih područja. Od 1. jula 2019. godine njime predsedava Predsednik i glavni izvršni direktor EYG-a, a uključuje i globalne rukovodeće partnere za usluge klijentima, rukovodeće partnere za geografske oblasti, lider funkcija ljudskih resursa, upravljanja rizicima i finansijama; lider globalnih poslovnih delatnosti-rezervi i uveravanja, poslovnog savetovanja, poreskog savetovanja i podrške pri poslovnim transakcijama, kao i globalnog lidera za javnu politiku, i jednog EYG partnera na rotaciji.

Globalno izvršno telo takođe uključuje predsedavajućeg Komiteta za globalne klijente i Komiteta za tržišta u razvoju i predstavnike iz tržišta u razvoju.

Globalno izvršno telo i Globalno upravljačko veće odobravaju kandidature za predsednika EYG i potvrđuju imenovanje globalnih rukodovodećih partnera. Globalno izvršno telo takođe potvrđuje imenovanje Globalnih zamenika predsednika. Globalno upravljačko veće odobrava i imenovanje Globalnog zamenika predsednika člana Globalnog izvršnog tela.

Odgovornosti Globalnog izvršnog tela uključuju promociju globalnih ciljeva i razvoj, odobrenje i, gde je potrebno, implementaciju:

- ▶ Globalne strategije i planova
- ▶ Zajedničkih standarda, metodologije i politika koji će biti promovisani među kompanijama članicama
- ▶ Inicijativa vezanih za ljudske resurse, uključujući i kriterijume i procese za pristupanje, vrednovanje, razvoj poslovanja, tržišta i brendiranje
- ▶ Programa zaštite i unapređenja kvaliteta
- ▶ Predloga vezanih za regulatorna pitanja i
- ▶ Javne politike
- ▶ Pravila i smernica kompanijama članicama, a koji se odnose na pružanje usluga internacionalnim klijentima, razvoj poslovanja, tržišta i brendiranje
- ▶ Razvoja novih fondova i investicionih prioriteta EY-a
- ▶ Godišnjih finansijskih izveštaja i budžeta EYG
- ▶ Preporuka Globalnog upravljačkog veća

Takođe ima moć da posreduje i donosi presude u sporovima između kompanija članicama.

Globalni izvršni odbor (GE committees)

Članovi Globalnog izvršnog tela predsedavaju Globalnim izvršnim odborima koji okupljaju predstavnike sve tri (prethodno četiri) geografske oblasti. Globalni izvršni odbori su odgovorni za davanje preporuka Globalnom izvršnom telu. Uz Globalni revizorski komitet, postoje komiteti za globalna tržišta i ulaganja, za globalne klijente, za tržišta u razvoju, ljudske resurse, upravljanje rizicima, reviziju i uveravanje, poslovno i poresko savetovanje i podrške pri poslovnim transakcijama.

Globalna radna grupa (Global Practice Group)

Ova grupa okuplja članove Globalnog izvršnog tela, Globalnih izvršnih odbora i lidera regionala. Globalna radna grupa nastoji da obezbedi da sve članice imaju istovetno razumevanje strateških ciljeva i doslednu primenu u okviru cele organizacije.

EYG kompanije članice (EYG member firms)

U skladu sa EYG propisima, sve kompanije članice obavezuju se da će slediti ciljeve EY-a, kao što su pružanje besprekorne, dosledne, visokokvalitetne usluge širom sveta. U tu svrhu, kompanije članice se obavezuju da primene globalne strategije i planove te održavaju zahtevani obim pružanja usluga. One moraju poštovati zajedničke standarde, metodologije i politike uključujući i one vezane za revizorske metodologije, upravljanje kvalitetom i rizikom, nezavisnost, razmenu znanja, ljudske resurse i tehničku podršku.

Iznad svega, EYG kompanije članice se obavezuju da će obavljati svoje profesionalne prakse u skladu sa primenljivim profesionalnim i etičkim standardima, kao i sa svim primenljivim zahtevima lokalnih regulativa. Ovu posvećenost integritetu i težnji za činjenjem pravih stvari podržavaju naš globalni kodeks ponašanja i naše vrednosti. (videti str. 10).

Pored prihvatanja pravila EYG, kompanije članice uključene su u još nekoliko sporazuma koji pokrivaju aspekte njihovog članstva u organizaciji EY-a, kao što je pravo i obaveza korišćenja imena EY kao i razmena znanja.

Kompanije članice podležu kontrolama koje ocenjuju njihovo poštovanje EYG zahteva i politika koje regulišu pitanja kao što su nezavisnost, upravljanje kvalitetom i rizicima, revizorska metodologija i ljudski resursi. Kompanije članice koje nisu u mogućnosti da ispunе obaveze kvaliteta kao i ostale zahteve EYG članstva, mogu se isključiti iz EY organizacije.

Posvećenost održivom kvalitetu revizije

Infrastruktura koja podržava kvalitet

Kvalitet naših usluga

Naša Globalna „Vizija 2020+“ koja definiše našu svrhu, ambiciju i strategiju poziva sve članice EY da širom sveta pružaju klijentima visoko kvalitetne usluge. Ovo je omogućeno zahvaljujući nepokolebljivoj posvećenosti kvalitetu i usluzi koja je profesionalno i globalno konzistentna i koja je bazirana na objektivnosti, profesionalnom skepticizmu i poštovanju profesionalnih standarda, kao i standarda EY.

Kompanije članice EY i njihova odeljenja odgovorne su za kvalitetno obavljanje poslova. EY odeljenja upravljaju celokupnim procesom pregleda kvaliteta izvršenih angažovanja, ujedno i doprinose kvalitetu angažovanja koja su u toku, što pomaže u postizanju usklađenosti sa svim profesionalnim standardima i našim politikama.

Vizija 2020+ naglašava kvalitet svih naših odeljenja uključujući i reviziju. Njen rezultat takođe su jasnija pravila i politike upravljanja rizicima koje podržavaju i unapređuju kvalitet revizije.

Globalni potpredsednik za reviziju koordinira da li odeljenja revizije svih kompanija članica poštuju EY politike i procedure.

Funkcija profesionalne prakse

Globalni potpredsednik Profesionalne prakse, koji se još naziva i Globalni direktor profesionalne prakse (PPD), je pod nadzorom Globalnog potpredsednika za reviziju, i uspostavlja globalne politike i procedure kontrole kvaliteta revizije. Regionalni direktori profesionalne prakse su pod nadzorom Globalnog direktora profesionalne prakse i regionalnog rukovodećeg partnera za reviziju. Gore navedeno omogućava veći stepen uveravanja u objektivnost kvaliteta revizije i procesa konsultacija.

Globalni PPD i regionalni PPD takođe vode i nadziru grupu profesionalne prakse, globalnu i regionalnu mrežu eksperata koji pružaju konsultacije za tehnička pitanja iz oblasti računovodstvenih i revizorskih standarda, finansijskog izveštavanja, kao i aktivnosti nadgledanja profesionalne prakse i upravljanja rizicima.

Globalni PPD nadgleda i razvoj EY Globalne revizorske metodologije (EY GAM) i odgovarajuće tehnologije tako da su u skladu sa relevantnim profesionalnim standardima i zakonskim zahtevima.

Pored toga, globalna grupa profesionalne prakse prati da li sve kompanije članice konzistentno i efikasno obavljaju reviziju uključujući i praćenje aktivnosti usavršavanja zaposlenih u kompanijama članicama.

Direktori profesionalne prakse (PPDs) dostupni su za konsultacije sa revizorskim timovima svih kompanija članica, jer su preko rukovodilaca svake kompanije članice informisani o zaposlenima kompanija članica, EY klijentima i procesima.

Često se javlja potreba za dodatnim ekspertima u okviru globalne profesionalne prakse, uključujući mreže stručnjaka fokusiranih na:

- ▶ Izveštavanje o internim kontrolama i odgovarajućim aspektima EY revizijske metodologije
- ▶ Računovodstvo, reviziju i rizična pitanja iz specifične industrije i sektora
- ▶ Sporadično - specifična pitanja kao što su građanski i politički nemiri; javni dug i odgovarajuće implikacije na računovodstvo, reviziju, izveštavanje i obelodanjivanja
- ▶ Opšta pitanja vezana za revizorska angažovanja uključujući i pitanja koja se odnose na efikasniju saradnju i komunikaciju sa komisijama za reviziju

Upravljanje rizicima

Odgovornost za usluge visokog kvaliteta i preuzimanje rizika povezanog sa kvalitetom su na kompanijama članicama i njihovim odeljenjima. Između ostalog, Globalni rukovodeći partner za upravljanje rizikom pomaže u nadzoru upravljanja rizikom od strane kompanija članica, kao i drugih rizika kroz organizaciju kao deo šireg okvira za upravljanje rizicima u kompaniji.

Partneri kompanija članica delegirani su da vode upravljanje rizicima u odeljenjima i kompanijama članicama, uz podršku od strane ostalih zaposlenih i stručnih lica. Globalni rukovodeći partner za upravljanje rizikom je odgovoran za uspostavljanje globalno konzistentnih prioriteta u pogledu upravljanja rizikom.

Ovi prioriteti prenose se kompanijama članicama, a njihovo izvršenje prati se kroz formalni program upravljanja rizikom.

Globalna politika poverljivosti

Zaštita poverljivih podataka usaćena je u svakodnevnu aktivnost kompanija članica EYG. Poštovanje intelektualnog kapitala i svih drugih osetljivih podataka postiže se Globalnim kodeksom ponašanja, koji pruža jasan skup principa kao vodiča u ponašanju koji se očekuje od zaposlenih u EY-u. Globalna politika poverljivosti dodatno, detaljno opisuje ovaj pristup zaštite informacija, i odražava sve veću upotrebu zaštićenih podataka. Ova politika olakšava rad zaposlenima u EY-u i čini osnovni element šireg vodiča koji uključuje druge ključne politike o sukobu interesa, privatnosti ličnih podataka i čuvanje podataka.

Drugi elementi ovog vodiča su:

- ▶ Uputstvo za društvene medije
- ▶ Uslovi za korišćenje podataka

Dodatno, globalna politika o prijavljivanju prevara, nezakonitih radnji i drugih nepoštovanja zakona, propisa i EY kodeksa ponašanja zahteva da EY stručnjaci govore o tome kada vide bilo kakvo ponašanje za koje se veruje da predstavlja kršenje važećeg zakona ili propisa, standard ili EY globalni kodeks ponašanja. To uključuje neovlašćeno ili nepravilno objavljivanje poverljivih informacija.

Nadalje, globalna politika o zaštiti ličnih podataka podržava i nadograđuje se na odredbe EY Globalnog kodeksa ponašanja u vezi sa poštovanjem i zaštitom ličnih podataka, u skladu s lokalnim zakonom i profesionalnim standardima, a nedavno je ažurirana u skladu sa Opštom uredbom o zaštiti podataka EU. (GDPR).

Sajber bezbednost

Upravljanje rizicima velikih i kompleksnih napada na digitalne podatke deo je poslovanja za sve organizacije. Dok nijedan sistem nije imun od sjajber napada, EY Srbija je oprezna u koracima ka obezbeđivanju okruženja EYG kompanija članica i zaštiti podataka svojih klijenata. EY metoda sajber bezbednosti je proaktivna i uključuje primenu tehnologije i procesa potrebnih za upravljanje i minimiziranje rizika od napada na digitalne podatke na globalnom nivou. EY alati za bezbednost informacija i programi privatnosti podataka, konsistentni su sa industrijskim standardima i primenljivim lokalnim zahtevima, dizajnirani su da zaštite od neautorizovanog korišćenja podataka. Postoji tim posvećenih internih i eksternih specijalista za sajber bezbednost koji aktivno nadgledaju i osiguravaju zaštitu za EY sisteme.

Osim tehničkih i procesnih kontrola, od svih EY zaposlenih se zahteva pisana potvrda njihovog razumevanja principa sadžanih u EY globalnom kodu ponašanja i njihova posvećenost da ih poštuju i učestvuju u godišnjoj aktivnosti za učenje o svesti o bezbednosti. Postoje razne politike koje opisuju dužnu pažnju koja mora biti posvećena tehnologiji i podacima, uključujući ali ne ograničeno na Globalnu politiku o informacionoj bezbednosti i globalnu politiku o prihvatljivom korišćenju tehnologije. EY politike i procesi o zaštiti digitalnih podataka prepoznaju važnost vremenski tačne komunikacije. EY zaposleni dobijaju redovnu i periodičnu komunikaciju koja ih podseća na njihove odgovornosti koje se tiču ovih politika i generalne prakse svesti o bezbednosti.

Komponente sistema kontrole kvaliteta

U narednim poglavljima dat je prikaz osnovnih komponenti sistema kontrole kvaliteta revizije EY Srbije, a koje uključuju:

- ▶ Usvajanje profesionalnih vrednosti
- ▶ Interni sistem kontrole kvaliteta
- ▶ Prihvatanje klijenata i nastavak saradnje
- ▶ Obavljanje revizija
- ▶ Preglede i konsultacije
- ▶ Rotaciju partnera u reviziji i dugu povezanost
- ▶ Program kontrole kvaliteta revizije
- ▶ Eksterne kontrole kvalitete revizije
- ▶ Usklađenost sa zahtevima regulative

Usvojene profesionalne vrednosti

Održivi kvalitet revizije

Kvalitet je osnova za naš rad i centralni deo naše odgovornosti da obezbedimo poverenje tržištima kapitala. To se odražava i u programu Održivi kvalitet revizije (Sustainable Audit Quality SAQ) koji predstavlja najviši prioritet revizije.

SAQ uspostavlja snažnu upravljačku strukturu koja omogućava svakoj kompaniji članici da pruži revizije visokog kvaliteta. Program se sprovodi lokalno, a koordinira i nadgleda globalno. Reč „održivo“ u imenu programa koristi se da pokaže da ovo nije jednokratna, kratkotrajna inicijativa, već kontinuirani proces unapređenja.

SAQ sadrži šest komponenti: primer sa vrha, resursi, pojednostavljenje i inovacije, revizorska tehnologija i digitalna tehnologija, omogućavanje kvalitetne podrške i odgovornost. Osnova ovih stubova je služenje javnom interesu.

Primenom SAQ programa postignut je značajan napredak. EY-evi interni i eksterni nalazi globalno pokazuju poboljšanje i veću konzistenciju u izvršavanju. Razvili smo alate svetske klase koji poboljšavaju kvalitet i vrednost naše revizije, uključujući online platformu za reviziju EY Canvas, analitičku platformu EY Helix i istraživačku platformu EY Atlas.

Ključna karakteristika EY Canvasa je portal za klijente koji omogućava klijentima da komuniciraju sa revizorskim timovima i potvrde koje informacije su revizori zatražili i da li su te informacije pružene. EY Canvas takođe olakšava upotrebu programa za upravljanje projektima Milestones, koji pomaže revizorskim timovima da prate i ističu potencijalna pitanja koja treba da budu rešena tokom procesa revizije.

Kada se Milestone kombinuje sa EY Client Portalom, angažovani timovi imaju više vremena da se fokusiraju, budu znatiželjni i budu skeptični. Kao rezultat, revizija se unapređuje.

Ostale nedavne SAQ inicijative uključuju: novi pristup da se ilustruju unutrašnje kontrole i procesi kompanije; lični alat za rad koji pregleda lične odgovornosti i procenjuje da li ima dovoljno vremena za izvršenje revizije visokog kvaliteta; Svrhom vođeno razmatranje ishoda (PLOT), okvir koji se fokusira na ponašanja koja pokreću revizije visokog

kvaliteta: i pregled ključnih nalaza, koji pomaže u obuci naših timova.

EY je razvio mrežu Quality Enablement Leaders (QELs) i osnovao Komitet za globalnu kontrolu kvaliteta revizije i radna grupa za kulturu i ponašanje (Global Audit Quality Committee and a Culture and Behaviors Taskforce). One nam pomažu u sprovođenju i pregledu analize uzroka i razumevanju uticaja koje naše inicijative imaju na stvaranje kvalitetnih rezultata, boljeg ponašanja i stalnog unapređenja u načinu razmišljanja.

Kvalitet revizije je nešto što svaki član tima mora razumeti i biti posvećen u lokalnoj primeni. SAQ je važan za sve naše ciljeve i ambicije, a svaki regionalni vođa sprovodi nadzor nad naporima da se ti ciljevi postignu.

One pokazuju da je kvalitet revizije najvažniji faktor u našem odlučivanju i ključna mera na kojoj se zasniva naša profesionalna reputacija.

Primer sa vrha

Postavljanje primera sa vrha je odgovornost rukovodstva EY Srbija koji su posvećeni "izgradnji boljeg poslovnog sveta" ("Building a better working world") kroz svoje ponašanje i aktivnosti. Naši zaposleni shvataju da kvalitet i profesionalna odgovornost počinje sa njima i pored važnosti primera sa vrha. Naše zajedničke vrednosti koje inspirišu naše zaposlene i koje ih vode na pravi put kao i naša predanost kvalitetu, su ugrađene u ono što mi predstavljamo i u sve što radimo.

Naš pristup poslovnoj etici i integritetu je utkan u naš Globalni kodeks ponašanja kao i u našu kulturu konsultacije, programe treninga kao i u interne komunikacije. Više rukovodstvo na redovnoj osnovi naglašava značaj obavljanja kvalitetnog posla i usaglašenosti sa profesionalnim standardima i EY politikama kroz komunikaciju i davanjem ličnog primera. Takođe, kvalitet profesionalne usluge je glavni pokazatelj u ocenjivanju rada i nagrađivanju zaposlenih.

Naša kultura snažno podržava saradnju i pridaje veliki značaj konsultacijama prilikom rešavanja složenih računovodstvenih i revizijskih pitanja, kao i pitanja finansijskog izveštavanja, regulative i nezavisnosti. Smatramo da je važno da revizorski timovi tačno prate savete konsultacija i naglašavamo to kada je potrebno.

Naš stav je da nijedan klijent nije važniji od naše profesionalne reputacije – reputacije EY Srbija i reputacije svakog našeg zaposlenog.

Kodeks ponašanja

Promovišemo kulturu integriteta kod svih EY profesionalaca. Globalni kodeks ponašanja pruža jasan skup standarda i pravila ponašanja koji usmerava naše akcije i način poslovanja. Globalni kodeks ponašanja je organizovan u pet kategorija:

- ▶ Rad sa kolegama
- ▶ Rad sa klijentima i ostalima
- ▶ Postupanje sa profesionalnim integritetom
- ▶ Održavanje naše objektivnosti i nezavisnosti
- ▶ Poštovanje intelektualnog kapitala

Primenom naših procedura za praćenje usklađenosti sa globalnim kodeksom ponašanja i putem učestalog komuniciranja, nastojimo stvoriti okruženje koje podstiče sve zaposlene na odgovoran rad, uključujući i izveštavanje nedoličnog ponašanja bez straha.

Takođe, EY/Ethics Hotline, omogućava našim ljudima u EY-u, klijentima i drugima izvan organizacije, da na različite načine anonimno prijave aktivnosti koje mogu uključivati neetično i nedolično ponašanje, a koje mogu dovesti do kršenja profesionalnih standarda. EY/Ethics Hotline se sprovodi od strane eksterne organizacije koja pruža poverljive i po želji anonimne usluge izveštavanja za društva širom sveta.

Nakon što EY/Ethics Hotline registruje prijavu (preko telefona ili preko interneta), istoj se odmah poklanja pažnja. U zavisnosti od sadržaja prijave, odgovarajuće osobe iz odeljenja za upravljanje rizicima, ljudskih resursa, pravnih ili drugih funkcija su uključene u rešavanje prijava. Procedura je identična i u slučaju pitanja prijavljenih izvan EY/Ethics Hotline.

Naše vrednosti: ono što mi jesmo

Pojedinci koji pokazuju integritet, poštovanje i neguju timski rad

Pojedinci koji su energični, puni entuzijazma i spremni da vode

Pojedinci koji grade veze čineći prave stvari

Interni sistem kontrole kvaliteta

Struktura

Ugled EY u Srbiji zasnovan je na pružanju usluga revizije koje su izvršene profesionalno u duhu nezavisnosti, objektivnosti i etičnosti. EY nastavlja da investira u promovisanje objektivnosti, nezavisnosti i profesionalnog skepticizma. Ovo su fundamentalni atributi revizije visokog kvaliteta.

Uloga EY Srbije kao revizora je da pruži uveravanje da su finansijski izveštaji revizorskih klijenata pošteno prezentovani. Mi okupljamo kvalitetne timove koji pružaju usluge našim klijentima, polazeći od našeg iskustva i ekspertize o industrijama i uslugama. Kontinuirano težimo

da unapredimo kvalitet i proces rukovođenja rizikom kako bi kvalitet usluge koji pružamo našim klijentima ostao na visokom nivou.

Shvatamo da je u današnjem okruženju koje karakteriše kontinuirana globalizacija i brz protok kapitala, kvalitet naših revizorskih usluge veoma značajan. Kao deo naše Vizije 2020+, EY je posvećen daljem investiranju u razvoj revizorske metodologije, alata i drugih resursa koji su neophodni da bi se pružila usluga revizije visokog kvaliteta.

Dok tržište i akcionari zahtevaju visok kvalitet usluge, zahteva se i povećanje efektivnosti i efikasnosti pružanja usluga revizije. EY kontinuirano nastavlja da istražuje načine na koje će da poboljša efektivnost i efikasnost revizorske metodologije i procesa uz očuvanje kvaliteta revizije.

Radimo na tome da razumemo gde kvalitet naše usluge možda nije u potpunosti usaglašen sa našim očekivanjima, kao i očekivanjima akcionara, uključujući i ispunjenje zahteva regulatornih tela u Republici Srbiji. Težimo da iz naših iskustava iz internih i eksternih kontrola identifikujemo razloge za odstupanja u kvalitetu kako bismo kontinuirano unapređivali kvalitet usluga revizije.

Efektivnost sistema kontrole kvaliteta

EY je osmislio i implementirao sveobuhvatan skup globalnih politika i praksi kontrole kvaliteta, koji je detaljnije opisan u nastavku ovog izveštaja. Ove politike i prakse zadovoljavaju zahteve Međunarodnih Standarda Kontrole Kvaliteta izdatih od strane Međunarodnog Odbora za Standarde Revizije i Uveravanja (IAASB). EY Srbija je usvojila ove globalne politike i procedure, te ih je dopunio specifičnostima koje zahteva zakonska i profesionalna regulativa u Republici Srbiji, kako bi zadovoljio specifične poslovne i regulatorne zahteve.

Takođe, mi sprovodimo globalni EY program kontrole kvaliteta revizije (AQR) kojim se na godišnjem nivou ocenjuje da li je sistem kontrole kvaliteta efektivno funkcionsao, a u cilju obezbeđenja razumnog uveravanja da EY u Srbiji i njegovi zaposleni ispunjavaju primenljive profesionalne i EY standarde, kao i standarde koji se zahtevaju od strane regulatora.

Rezultati programa kontrole kvaliteta revizije (AQR) kao i rezultati eksternih kontrola se ocenjuju i komuniciraju u EY Srbija kako bi obezbedili osnovu za stalno unapređenje kvalitete revizije, a u skladu s najvišim standardima profesije.

Globalno izvršno telo nadgleda sprovođenje programa poboljšanja kvaliteta. Shodno tome, ovo telo vrši pregled rezultata našeg internog AQR programa kao i nalaza eksternih regulatora kao i svih klijučnih akcija usmerenih na oblasti koje treba unaprediti.

Najnoviji rezultati ovakve provere uključujući i povratnu informaciju nezavisnih eksternih regulatora u EY Srbiji omogućili su nam da zaključimo da su naši sistemi internih kontrola osmišljeni na adekvatan način kao i da efektivno funkcionišu.

Prihvatanje klijenata i nastavak saradnje

EY politika

Globalna EY politika prihvatanja novog klijenta i nastavka pružanja usluga postojećem klijentu definiše principe kako bismo odredili da li da prihvatimo novog klijenta i/ili novo angažovanje, odnosno da li da nastavimo saradnju sa već postojećim klijentom. Ovi principi su fundamentalni za održavanje kvaliteta, upravljanje rizikom, zaštitu naših zaposlenih i ispunjenje zahteva regulatornih tela. Ciljevi ove politike su:

- ▶ Uspostaviti rigorozan proces za ocenu rizika i donošenje odluke o prihvatanju novog klijenta i angažovanja, odnosno nastavku saradnje sa postojećim klijentom
- ▶ Ispuniti zahteve nezavisnosti
- ▶ Identifikovanje i eliminisanje konflikta (sukoba) interesa
- ▶ Identifikovanje i neprihvatanje klijenata ili angažovanja koji nose visok rizik
- ▶ Konsultacije sa EY profesionalcima i stručnjacima kako bi se identifikovale dodatne procedure rukovođenja rizikom za specifične visokorizične oblasti i
- ▶ Usaglašenost sa zakonskom regulativom kao i zahtevima struke

EY globalna politika koja uređuje oblast sukoba interesa definiše globalne standarde za upravljanje kategorijama sukoba interesa, kao i procesa njihovog identifikovanja. Takođe uključuje odredbe za upravljanje potencijalnim sukobom interesa što je brže i efikasnije moguće, primenom odgovarajućih mera zaštite. Takve mere zaštite mogu uključivati pribavljanje saglasnosti klijenta da deluje za drugu stranu gde može postojati sukob interesa, uspostavljanje odvojenih angažovanih timova koji bi radili za dve ili više strana, primenu „kineskih zidova“ između angažovanih timova ili odbijanje angažovanja kako bi se izbegao identifikovan sukob.

Globalna politika sukoba interesa EY i povezane smernice, uzimaju u obzir rastuću kompleksnost naših angažovanja i odnosa sa klijentima, kao i potreba za blagovremenošću i preciznošću reagovanja na zahteve klijenta bili su jedan od predmeta ažuriranja. Pored toga politike i smernice uskladene su sa Međunarodnim Etičkim Standardima računovođa (IESBA).

Primena politike u praksi

EY Proces za prihvatanje klijenata i angažmana (Process for Acceptance of Clients and Engagements PACE) je sistem za efikasnu koordinaciju prihvatanja klijenata i nastavka saradnje u skladu sa globalnim politikama kompanija članica. PACE vodi korisnika korak-po-korak kroz zahteve za prihvatanje klijenta i nastavak saradnje, te ga povezuje sa resursima i informacijama potrebnim za procenu poslovnih prilika i povezanih rizika.

Postupak prihvatanja novog klijenta sadrži pažljivo razmatranje rizika povezanih sa potencijalnim klijentom i nekoliko procedura due diligence-a. Pre nego što prihvativimo

novog klijenta ili novo angažovanje, moramo da odredimo da li imamo dovoljno resursa da pružimo kvalitetne usluge, naročito u oblastima sa kompleksnim pitanjima, a potom da razmotrimo da li su usluge koje klijent traži od nas primerene. Postupak odobrenja je rigorozan, a svako novo revizorsko angažovanje se ne može prihvati bez odobrenja našeg Direktora Profesionalne Prakse (PPD).

Tokom godišnjeg postupka potvrđivanja nastavka saradnje sa klijentom, razmatramo pružene usluge i mogućnost nastavka pružanja kvalitetne usluge i potvrđujemo da li klijent deli predanost EY-a Srbija za kvalitetnim i transparentnim finansijskim izveštajima. Pored toga partner nadležan za reviziju zajedno sa rukovodiocem odeljenja revizije, na godišnjem nivou razmatra odnos sa klijentom kako bi se utvrdilo da li je nastavak saradnje primeren.

Kao rezultat ovog razmatranja, neke se revizije utvrđuju kao kompleksne i time podležu dodatnoj kontroli -nadzoru tokom procesa revizije, dok se sa nekim revizorskim klijentima saradnja prekida. Kao i kod postupka prihvatanja novog klijenta, naš Direktor Profesionalne Prakse (PPD) je uključen u postupak odlučivanja o nastavku saradnje sa klijentom.

Odluka o neprihvatanju, kao i odluka o prestanku saradnje sa klijentom, između ostalog mogu biti odgovor na pritisak od strane uprave klijenta, na revizorski tim da se prihvate neodgovarajuće računovodstvene transakcije, izveštavanja ali i finansijskog pritiska koji bi ugrozio kvalitet revizije. Razmatranja i ocena integriteta uprave klijenta su od ključne važnosti za odluke o prihvatanju i/ili nastavku saradnje.

Vršenje revizije

EY je izvršio značajna ulaganja u poboljšanje svoje revizorske metodologije i alata, sa ciljem da pruži najviši nivo kvaliteta revizorskih usluga. Ova ulaganja su u skladu sa ciljevima EY da održi posvećenost izgradnji poverenja na tržišta kapitala i ekonomijama širom sveta.

Revizorska metodologija

Globalna Revizorska Metodologija (EY GAM) pruža globalni okvir za obavljanje visoko kvalitetnih usluga revizija putem konzistentne primene procesa, procena i revizorskih procedura u svim revizorskim angažovanjima. Osnova EY GAM je procena (i ponovno razmatranje i izmena, ako je potrebno tokom revizije) rizika, te utvrđivanje vrste, vremena i obima revizorskih procedura na osnovu procene rizika. U okviru EY GAM poseban naglasak je na profesionalnom skepticizmu tokom sprovodenja revizije. EY GAM je zasnovana na Međunarodnim Standardima Revizije (ISA) i dopunjena je u Srbiji kako bi bio u skladu sa domaćim zakonskim i regulatornim zahtevima.

Koristeći online alatku, EY Atlas, Revizor EY-a koristi verziju GAM-a koja je organizovana po temama i koja je dizajnirana da fokusira našu revizorsknu strategiju na rizike finansijskih izveštaja kao i na dizajn i sprovođenje odgovarajuće strategije da odgovori na te rizike. EY GAM čine dva osnovna dela: metodološki zahtevi i pomoćni obrasci i

primeri. Metodološki zahtevi oslikavaju tipičan tok obavljanja procesa revizije. Obrasci i primeri obuhvataju ilustracije iz prakse i pomažu u obavljanju i dokumentovanju revizorskih procedura.

EY GAM može biti prilagođen da prikaže relevantne zahteve i smernice, u zavisnosti od tipa entiteta kome se vrši revizija. Na primer, postoje profili za javne entitete i za one koje se smatraju nekompleksnim entitetima, Poboljšanja u metodologiji revizije se redovno dešavaju u skladu sa novim standardima, novim revizorskim problemima i pitanjima, iskustvima implementacije i eksternim i internim rezultatima inspekcije. Pored toga, pratimo trenutna i nova dešavanja i objavljujemo blagovremena obaveštenja o planiranju i izvršenju revizije koja naglašavaju područja koja su zapažena tokom inspekcija kao i druge ključne teme od interesa za naš lokalni regulator (ili regulatore) revizije i Međunarodni forum nezavisnih regulatora revizije (IFIR). Konkretno, pripremamo se za implementaciju ISA 540 (Revidirano), Revizija računovodstvenih procena i sa njima povezanih obelodanjivanja (na snazi za revizije perioda koji počinju na dan ili posle 15. decembra 2019.), podizanjem svesti o zahtevima novog standarda i pružanjem podsetnika o obavljanje postupaka procene rizika specifičnih za reviziju računovodstvenih procena i dizajniranje i izvršavanje revizorskih postupaka koji odgovaraju tim rizicima.

Tehnologija

Brojni tehnološki alati se koriste od strane revizorskog tima, kako bi se sprovele i dokumentovale revizorske procedure u skladu sa EY GAM.

EY Canvas, naša globalna revizorska platforma, u središtu je revizije i omogućava nam obavljanje visoko kvalitetne revizije. EY Canvas je izrađena uz pomoć HTML5, poslednje reči tehnologije kada su u pitanju web aplikacije. To nam omogućava poboljšanu bezbednost podataka i omogućava lakše razvijanje našeg softvera sa ciljem da se odgovori na promene u računovodstvenoj profesiji i regulatornom okruženju.

Kroz profilna pitanja, revizorska angažovanja u EY Canvasu su automatski ažurirana svim relevantnim informacijama koje se odnose na zahteve naših klijenata i industrije u kojoj oni posluju. Time je omogućeno da naši revizorski planovi budu prilagođeni i vremenski ažurirani i povezani sa našim revizorskim smernicama, profesionalnim standardima i obrascima. Napravljen je sa novim dizajnom i takvim interfejsom koji omogućava korisniku da sagleda rizike kao i odgovore na te rizike kao i procedure obavljene u ključnim oblastima. EY Canvas ujedno omogućava povezivanje između naših grupnih revizorskih timova omogućavajući im lakšu komunikaciju rizika i instrukcija, tako da primarni revizorski tim ima kontrolu nad planiranjem i monitoringom grupnih revizija.

EY Canvas uključuje Portal za klijente (Client Portal), kako bi pomogao timovima u komunikaciji sa klijentima i usmeravanju zahteva njihovih klijenata. Takođe, mobilne aplikacije, integrisane u EY Canvas kako bi pomogle našim ljudima tokom sprovodenja revizije; na primer, u

nadgledanju statusa revizije, čuvanju revizorskih dokaza na bezbednom mestu i sprovođenju popisa.

Revizorski timovi koriste druge aplikacije, anali forme i obrasce tokom različitih faza revizije, kao pomoć u izvršavanju procedura, izvođenju i dokumentovanju zaključaka, i sprovođenju analiza. Ovo uključuje EY Smart Automation, zbirku aplikacija koje se razvijaju globalno preko EY Canvasa kako bi digitalno omogućili EY stručnjacima za reviziju u izvršavanju revizijskih postupaka i procesa.

U EY-u, analiza podataka je centralna u našoj reviziji. Naša upotreba podataka i analiza se ne tiče dodatnih procedura ili vizualizacija. Radi se o preuzimanju velikih populacija kompanijskih podataka, i primenjivanja naše globalno konsistentne tehnologije (EY Helix) i metodologije (EY GAM) za reviziju tih podataka.

EY Helix je naš paket alata za analizu podataka, koji se koristi u reviziji. Analitičke procedure transformišu reviziju tako jer mogu da obuhvate veći obim podataka koji su bitni za reviziju, da identifikuju naizgled neprimetne obrasce i trendove, i pomažu nam da usmerimo reviziju. One nam takođe omogućavaju da dobijemo bolju perspektivu, dublji uvid i razumevanje transakcija i oblasti rizika.

EY Helix je naš paket alata za analizu podataka, koji se koristi u reviziji. Analitičke procedure transformišu reviziju tako jer mogu da obuhvate veći obim podataka koji su bitni za reviziju, da identifikuju naizgled neprimetne obrasce i trendove, i pomažu nam da usmerimo reviziju. One nam takođe omogućavaju da dobijemo bolju perspektivu, dublji uvid i razumevanje transakcija i oblasti rizika.

Koristeći EY Helix paket i naše analitičke procedure, naši timovi mogu unaprediti proces procene rizika revizije, omogućavajući reviziju više rizičnih transakcija. Takođe, pomažu našim ljudima da postavljaju bolja pitanja o revizorskim nalazima i proceni ishoda.

EY Atlas je globalna tehnološka platforma koja omogućuje našim revizorima da pristupe najnovijim računovodstvenim i revizorskim standardima, uključujući eksterne standarde, EY interpretacije i idejno liderstvo.

Formiranje revizorskih timova

Politike EY-a u Srbiji zahtevaju godišnji pregled angažovanja svih partnera od strane našeg rukovodstva i Regionalnog direktora Profesionalne Prakse (PPD). Ovo se sprovodi kako profesionalci koji vode revizije društava od javnog interesa posedovali odgovarajuće sposobnosti (npr. znanje, veštine i mogućnosti) da ispune njihove odgovornosti prema odnosnom revizorskem angažovanju kao i da su u saglasnosti da pravilima rotacije revizora.

Raspoređivanje zaposlenih u revizorske timove se takođe vrši na osnovu uputstava našeg rukovodstva. Faktori koji se uzimaju u obzir prilikom formiranja revizorskih timova uključuju: veličina i kompleksnost angažovanja, specijalizovana znanja i veštine iz relevantne industrije, vreme obavljanja revizije, kontinuirana edukacija kao i prilika da se stekne iskustvo tokom rada na terenu. Kod kompleksnijih angažovanja razmatra se potreba i za

dodatnim ili posebnim veštinama kako bi se poboljšao ili dopunio revizorski tim.

U mnogim slučajevima, interni stručnjaci (eksperti) dodeljuju se kao deo revizorskog tima kako bi pomogli u obavljanju revizorskih postupaka i u pribavljanju odgovarajuće revizorske dokumentacije. Ti stručnjaci se koriste u situacijama kada su potrebne specifične veštine ili znanja iz određenih oblasti, kao što su informacioni sistemi, procene imovine i aktuarske procene.

Pregledi i konsultacije

Pregled rada revizora

EY politike opisuju zahteve za blagovremenim učestvovanjem rukovodstva na revizorskim angažovanjima, kao i različite nivoe pregleda obavljenog rada na reviziji. Članovi revizorskog tima obavljaju detaljan pregled revizorske dokumentacije, dok partner na angažovanju obavlja drugi nivo pregleda. Predstavnici iz poreskog odeljenja (poreski eksperti) vrše pregled dokumentacije koja se odnosi na značajne poreze i drugu povezanu poresku dokumentaciju. Za društva od javnog interesa i određena ostala društva (tj. društva koja su procenjena kao visokorizična angažovanja) pored angažovanog partnera u pregled je uključen i nezavisani partner (a što je detaljnije opisano u nastavku) koji je zadužen za pregled kvaliteta na angažovanju, kao i pregled najznačajnijih pitanja u vezi sa računovodstvom, finansijskim izveštavanjem i našim revizorskim mišljenjem.

Priroda, vreme i obim pregleda radnih papira zavise od mnogo faktora, uključujući:

- ▶ Rizik, značajnost, subjektivnost i kompleksnost pitanja
- ▶ Sposobnost i iskustvo revizorskog tima u pripremi revizorske dokumentacije
- ▶ Nivo direktnog učešća lica zaduženog za pregled, u radu
- ▶ Obim korišćenja konsultacija

Takođe ove politike opisuju uloge i odgovornosti svakog pojedinačnog člana tima u upravljanju, usmeravanju i nadgledanju revizije kao i zahteve za dokumentovanje njihovog rada i zaključaka.

Zahtevi za konsultacije

Naše politike konsultacije, su zasnovane na kulturi saradnje, pri čemu se naši profesionalci ohrabruju da dele svoja viđenja o kompleksnim računovodstvenim i revizorskim pitanjima kao i kompleksnim pitanjima vezanim za izveštavanje. Zahtevi za konsultacije kao i povezane politike su osmišljene sa ciljem kako bi revizorski tim doneo odgovarajuće zaključke.

Konsultacija je ugrađena u sam proces odlučivanja; to nije samo proces da se obezbedi savet.

Za kompleksna i osetljiva pitanja EY podstiče i zahteva konsultovanje sa resursima koji nisu direktno povezani sa revizorskim timom, sa EY stručnjacima koji poseduju više iskustva i specijalizovano znanje, a pogotovo sa EY timovima koji se bave pitanjima profesionalne prakse i nezavisnosti. U interesu objektivnosti i profesionalnog skepticizma naša politika zahteva od članova profesionalne prakse i nezavisnosti i određenih drugih, da se povuku iz procesa konsultacija ako trenutno rade, ili su u određenom vremenskom razdoblju radili, sa klijentom na kojeg se odnosna konsultacija odnosi. U ovoj situaciji, drugi zaposleni bi bili angažovani.

Naša politika takođe definiše i zahteve za dokumentovanjem svih konsultacija, uključujući i zahteve za pismenim potvrdoma od osobe ili osoba koje su konsultovane, u cilju pokazivanja njihovog razumevanja pitanja i njegovog rešavanja.

Pregled kvaliteta na angažovanju

Pregled kvaliteta na angažovanju od strane nezavisnog partnera, a u skladu sa zahtevima profesionalnih standarda je obavezan za revizije javnih društava kao i za angažovanja visokog rizika. Nezavisni partneri koji vrše pregled kvaliteta na angažovanju su stručnjaci sa značajnim iskustvom i znanjem iz relevantnih oblasti, nezavisni su od revizorskog tima i imaju mogućnost da daju još objektivniju ocenu značajnih računovodstvenih i revizorskih nalaza, odnosno pitanja koji se tiču finansijskog izveštavanja. Odgovornost nezavisnog partnera koji vrši pregled kvaliteta na angažovanju se ne može ni u kom slučaju delegirati drugim pojedincima.

Politike i procedure za obavljanje i dokumentovanje pregleda kvaliteta na angažovanju, koje su ojačane u prethodnim godinama kako bi se akcenat stavio na značaj kvaliteta, pružaju specifična uputstva o prirodi, vremenu i obimu procedura koje treba obaviti. Direktor Profesionalne Prakse (PPD) određuje nezavisne partnere koji su angažovani na pregledu kvaliteta na angažovanjima kod svih javnih društava i angažovanjima visokog rizika.

Rešavanje neslaganja u revizorskem timu kod različitog profesionalnog mišljenja

Mi zagovaramo kulturu saradnje koja hrabruje naše zaposlene da se izjasne u slučaju nastanka neslaganja oko profesionalnog mišljenja ili ako se osećaju nelagodno u vezi pitanja koja se tiču konkretnog revizorskog angažovanja. Procedure su kreirane na način da omoguće svim članovima revizorskog tima da iskažu svoje neslaganje u vezi značajnih računovodstvenih, revizorskih pitanja odnosno pitanja koja se odnose na finansijsko izveštavanje.

Sa ovim procedurama se upoznaju svi novozaposleni i iste se neguju tokom vremena kako bi našim zaposlenima ugradili i odgovornost i ovlašćenja da zahtevaju temeljnju diskusiju i proveru različitih mišljenja.

Neslaganja u profesionalnom mišljenju do kojih može doći tokom revizije se generalno rešavaju na nivou revizorskog tima. Međutim, ukoliko bilo koji pojedinac u diskusiji nije zadovoljan sa donetom odlukom, oni obaveštavaju sledeći nivo rukovodstva/uprave, dokle god se ne dođe do dogovora ili finalne odluke.

Ukoliko nezavisni partner za pregled kvaliteta na angažovanju da preporuku sa kojim se angažovani partner ne slaže, izveštaj revizora neće biti izdat dok se to pitanje ne razreši na zadovoljavajući način. To se vrši kroz odgovarajući proces konsultacija i razrešenja profesionalnih neslaganja. Kada se ovakva situacija dogodi, EY politike zahtevaju da čitav proces bude dokumentovan kao i prethodno opisani proces konsultacija.

Rotacija partnera u reviziji i duga povezanost

Obavezna rotacija partnera je jedan od načina na koji EY jača nezavisnost revizora. Pridržavamo se zahteva Međunarodnog odbora za Standarde Etike Računovođa (IESBA), EY u Srbiji podržava rotaciju partnera jer pruža svež pristup angažovanju i promoviše nezavisnost u odnosu na klijente, dok se sa druge strane zadržava ekspertiza i poznavanje poslovanja klijenta. Rotacija partnera na reviziji, zajedno sa zahtevima za nezavisnošću, unapređuju sistem internih kontrola kvaliteta i pomažu da se ojača nezavisnost i objektivnost revizora, te na taj način doprinose očuvanju kvaliteta revizije.

Za društva od javnog interesa EY globalne procedure nezavisnosti zahtevaju da se nadležni partner u reviziji, kao i partner za pregled revizije i ostali revizorski partneri koji donose ključne odluke ili procene o značajnim pitanjima za reviziju (zajedno "ključni partneri u reviziji") promene na svakih sedam godina. Za revizorske klijente koji su tek izlistani na berzi, ključni partneri u reviziji mogu da budu angažovani na tom klijentu dodatne dve godine pre rotacije, ako su proveli na tom klijentu šest ili više godina na tom klijentu, pre listiranja na berzi.

Po završetku maksimalnog perioda usluge, ključni partner za reviziju ne sme voditi ili koordinirati profesionalne usluge klijentu revizije društvu od javnog interesa sve dok ne završi period pauze. Ovaj period je pet godina za nadležnog partnera za reviziju na angažovanju, tri godine za partnera za kontrolu kvaliteta revizije i dve godine za ostale partnere koji su podležu rotaciji.

U slučajevima gde je od strane lokalnog zakonodavnog tela ili regulatora ustanovljen period pauze za nadležnog partnera za reviziju koji je kraći od pet godina, duži od tog perioda pauze ili tri godine može se primeniti umesto standardne petogodišnje pauze. Ovo izuzeće može se primeniti samo za periode revizije koji počinju pre 15. decembra 2023. godine.

Pored zahteva za rotacijom partnera revizije koji se primenjuju na društva od javnog interesa klijente revizije, EY je uspostavila zaštitni okvir za dugu povezanost koji, u skladu sa zahtevima IESBA kodeksa, uključuje i razmatranje pretnji nezavisnosti nastalih uključivanjem profesionalaca tokom dugog perioda vremena za reviziju i okvir zaštitnih mera za rešavanje takvih pretnji.

Kako bi se na efikasan način vršio nadzor da li se interna pravila rotacije poštuju i zahtevi za partnere u reviziji i druge profesionalce koji su dugo povezani sa klijentom revizije. Takođe postoji proces planiranja rotacije i odlučivanja koji uključuje konsultacije sa i odobravanja od strane stručnjaka po pitanjima profesionalne prakse i nezavisnosti.

Eksterna rotacija

Za društva od javnog interesa poštujemo zahteve rotacije Zakona o reviziji.

Program kontrole kvaliteta revizije

Globalni program kontrole kvaliteta revizije (AQR) je kamen temeljac posvećenosti EY da održava i poboljšava kvalitet pruženih usluga revizije. EY Srbija sprovodi globalni program kontrole kvaliteta revizije, izveštava o njegovim rezultatima i razvija odgovarajuće planove za poboljšanje. Primarni cilj ovog programa je da se utvrdi da li su sistemi kontrole kvaliteta, uključujući i EY Srbije, uređeni na odgovarajući način, te da li se postupa u skladu sa njima prilikom obavljanja revizije da bi se osigurala usaglašenost sa politikama i procedurama, profesionalnim standardima i propisima. Globalni AQR program usklađen je sa smernicama koje su sadržane u Međunarodnom standardu kontrole kvalitete br. 1 i izmenom (ISQC br.1) te se po potrebi dopunjava kako bi bio usklađen sa standardima i zakonodavstvom u Republici Srbiji. Program kontrole kvaliteta revizije takođe doprinosi naporima koje EY Srbija kontinuirano ulaže kako bi prepoznala područja u kojima se može poboljšati naš rad odnosno poboljšati naše politike i procedure.

Ovaj program je implementiran na godišnjem nivou i prati se i koordinira od strane Direktora Profesionalne Prakse (PPD), a nadgleda od strane globalnog rukovodioca revizije.

Angažovanja koja su predmet programa kontrole kvaliteta su na godišnjem nivou odabrana na osnovu rizika, sa naglaskom na klijente koji su veliki, kompleksni ili su od javnog interesa, uključujući elemente nepredvidivosti, kako bi se utvrdila usaglašenost sa internim politikama i procedurama, zahtevima EY GAM metodologije i relevantnim profesionalnim standardima i zahtevima lokalne regulative. Program takođe uključuje i pregled metodom uzorka nerevizorskih angažmana. Time se meri usklađenost sa relevantnim profesionalnim standardima i internim politikama i procedurama koje je potrebno primenjivati u izvršavanju nerevizorskih usluga. Pored toga sprovode se pregledi na nivou društva (practice-level review) kako bi se ocenila usklađenost sa politikama kontrole kvaliteta i

procedurama za određeni entitet, a kako se navodi u ISQC br. 1.

Program ocene kvaliteta revizije dopunjava eksterne preglede i inspekcije, kao što su programi kontrole od strane regulatora i eksternog ocenjivanja od strane praktičara.

U 2016. godini, AQR sproveden u EY Srbija je obuhvatio pregled tri angažovanja bez materijalnih nalaza.

Stručnjaci koji sprovode program kontrole kvaliteta revizije i vođe timova biraju se na osnovu njihovih veština i stručnog znanja u računovodstvu i u reviziji, kao i na osnovu njihove uže specijalnosti. Pored toga, vođe timova i stručnjaci koji sprovode kontrolu najčešće učestvuju u programu kontrole kvaliteta revizije više godina i poseduju visok stepen veština u sprovođenju programa. Takođe oni sprovode kontrolu izvan lokacije na kojoj inače obavljaju svoj posao i nezavisni su od revizorskog tima koji ocenjuju.

Rezultati AQR programa se procenjuju i komuniciraju, kako bi se mogle sprovesti akcije poboljšanja kvaliteta. Planovi za poboljšanje kvaliteta uključuju popis aktivnosti koje treba preduzeti, ljude odgovorne za te aktivnosti, raspored aktivnosti, rokove za izvršenje i nakon obavljenih aktivnosti potpisne ovlašćenih lica. Mere za rešavanje problema kvaliteta a koji su primećeni od strane AQR programa, regulatornih kontrola i pregleda od strane kolega adresirane su od strane našeg rukovodstva u odeljenju revizije, našeg Direktora Profesionalne Prakse (PPD). Akcije se nadgledaju od strane Direktora Profesionalne Prakse (PPD) i Globalnih/Regionalnih rukovodećih partnera za reviziju. AQR program daje značajan podatak o našoj praksi i pruža nam mogućnost kontinuiranog rasta kvaliteta.

Eksterne kontrole kvaliteta revizije

Nakon izmena koje su uvedene Zakonom o reviziji (Sl. Glasnik RS 73/2019) kontrola kvaliteta revizorskih društava i licenciranih ovlašćenih revizora prenesena je sa Komore ovlašćenih revizora Srbije na Komisiju za hartije od vrednosti Republike Srbije. Revizorska praksa EY Srbije i naši registrovani ovlašćeni revizori podležu redovnom pregledu od strane Komisije za hartije od vrednosti. U okviru svojih kontrola Komisija za hartije od vrednosti ocenjuje sistem kontrole kvaliteta i vrši pregled izabranih angažovanja.

Poslednja kontrola Komore ovlašćenih revizora je izvršena 2017. godine. Finalni izveštaj ove kontrole izdat je septembra 2017. godine. i ne sadrži nikakve nalaze.

Uvažavamo i imamo korist od procesa kontrole sprovedene od strane Komore ovlašćenih revizora. Temeljno ispitujemo sva pitanja koja se javljaju u procesu provere sa ciljem da identifikujemo oblasti u kojima možemo unaprediti kvalitet revizorskih usluga. Zajedno sa našim AQR procesom, eksterna inspekcija pomaže nam u podizanju kvaliteta naše revizije i kontrolnih procesa na najviši nivo, što je u interesu naših investitora i ostalih zainteresovanih strana.

Informacije o Komisiji za hartije od vrednosti mogu se naći na web-adresi: www.sec.gov.rs.

Usklađenost sa zahtevima regulative

Globalni kodeks ponašanja pruža jasne standarde koji vode naše postupke i poslovno ponašanje. EY Srbija postupa u skladu sa važećim zakonima i propisima u Republici Srbiji, a EY vrednosti naglašavaju našu predanost činjenju prave stvari. To važno opredeljenje je podržano od strane niza politika i postupaka, objašnjenih u tekstu ispod.

Anti-korupcijska politika

Globalna EY anti-korupcijska politika usmerava ljude u vezi sa nekim neetičkim i ilegalnim aktivnostima. Ona naglašava se obaveza da se poštuju anti-korupcijski zakoni i pruža širu definiciju šta predstavlja podmicivanje. Takođe identificuje odgovornosti za izveštavanje kada do korupcije dođe. Uvezši u obzir sve veće prisustvo korupcije na globalnom nivou, pojačani su naporci da se mere protiv korupcije uključe u čitav EY.

Povlašćeno trgovanje

Globalna EY politika o povlašćenom trgovaju potvrđuje obavezu naših zaposlenih da ne trguju vrednosnim papirima sa povlašćenim informacijama, pruža detalje o tome što čini povlašćenu informaciju i identificuje kome naši zaposleni treba da se obrate ako imaju pitanja u vezi njihovih odgovornosti.

Trgovinske sankcije

Važno je da smo svesni da se konstantno menja situacija u pogledu međunarodnih trgovinskih sankcija. EY prati uvođenje sankcija širom sveta i obezbeđuje smernice svojim zaposlenima, odnosno zemljama članicama na koje uvedene sankcije utiču.

Privatnost podataka

EY globalna politika privatnosti podataka, koja je revidiran i ponovo objavljena 2018. godine propisuje principe koje treba primeniti prilikom korišćenja i zaštite ličnih podataka, uključujući i one koji se odnose na tekuće, bivše i potencijalne klijente, zaposlene, dobavljače i poslovne saradnike. Politika je u skladu sa sa strogim zahtevima Opšte uredbe o zaštiti podataka Evropske unije i drugih važećih zakona i propisa o zaštiti podataka i privatnosti. EY takođe ima Obavezujuća korporativna pravila koja su odobrila regulatorna tela EU da olakšaju kretanje ličnih podataka unutar EY mreže. Pored toga, imamo politiku u skladu sa našim specifičnim zahtevima za privatnost podataka i poslovnim potrebama u Srbiji.

Čuvanje dokumenata

EY politika čuvanja dokumenata se odnosi na sva angažovanja kao i na sve zaposlene. Ova politika se odnosi na čuvanje dokumenata, naročito kada pojedinac postane svestan mogućnosti nastanka potencijalne Privatnost podataka tužbe, spora, istrage, sudskog poziva ili ostalih regulatornih postupaka kako protiv EY ili nekog od naših klijenata, a može se odnositi i na naš rad. Takođe se odnosi i na zakonske zahteve Republike Srbije, koji se tiču stvaranja i očuvanja radnih papira relevantnih za obavljen posao.

Procedure poštovanja nezavisnosti

Globalne EY politike i procedure nezavisnosti zahtevaju da se EY u Srbiji i svi zaposleni pridržavaju standarda nezavisnosti koji su primenljivi na specifična/određena angažovanja uključujući na primer, standard nezavisnosti prema IESBA-i kao i lokalne zahteve kada je nezavisnost revizora u pitanju kao i Kodeks etičkog ponašanja.

Mi razmatramo i procenjujemo nezavisnost iz nekoliko važnih aspekata- uključujući finansijske odnose naših zaposlenih, odnose među zaposlenima i sa klijentima; dozvoljenost ne-revizorskih usluga koje pružamo revizorskim klijentima; primenjivi zahtevi rotacije kompanije i partnera; ugovaranje naknade; prethodno odobrenje Odbora za reviziju - tamo gde je to primenljivo/moguće, kao i naknade i kompenzacije za partnere.

Nepostupanje u skladu sa zahtevima procedure poštovanja nezavisnosti utiče na odluke vezane za promociju i kompenzaciju zaposlenih i povlači druge disciplinske mere, uključujući i udaljavanje iz EY Srbija.

EY Srbija je implementirao EY Globalne aplikacije, alate i procese kako bi podržao svoje zaposlene u poštovanju politika i procedura nezavisnosti.

EY globalna politika nezavisnosti

EY globalna politika nezavisnosti sadrži zahteve nezavisnosti za sve EY kompanije članice kao i za sve zaposlene. To je politika koja se zasniva na kodeksu nezavisnosti IESBA (Međunarodni kodeks etike za profesionalne računovođe izdat od strane Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe), sa još pooštrenijim zahtevima ukoliko tako propisuje navedeni regulator. Ova politika uključuje i dodatne korisne smernice o velikom broju pitanja kako bi se stručnom i drugom osoblju pomoglo u primeni pravila nezavisnosti. EY globalna politika nezavisnosti je dostupna na EY intranetu.

EY globalni sistem nezavisnosti (GIS)

EY globalni sistem nezavisnosti (GIS) je alatka koja služi EY zaposlenima da odrede tip usluge koji se može pružiti javnim društvima uzimajući u obzir politike i procedure nezavisnosti. Najčešće su to klijenti koji su listirani na berzi i njihova zavisna društva, ali postoje i druge vrste klijenata koja se pružaju usluge uveravanja. Alat uključuje porodično stablo povezanih društava revizorskih klijenata čije hartije od vrednosti se kotiraju na berzi i isti se ažurira

od strane članova revizorskih timova. Naši zaposleni često koriste ovu alatku kako bi odredili koju vrstu usluge mogu pružiti klijentu kao i tip poslovног odnosa u koji možemo ući sa klijentima.

EY globalni sistem kontrole (GMS)

EY globalni sistem kontrole (GMS) je još jedna važna globalna alatka koja omogućava svim našim zaposlenima da identifikuju hartije od vrednosti i druga ulaganja, koja nije dozvoljeno držati u vlasništvu. Takođe, od partnera, licenciranih ovlašćenih revizora i menadžera višeg ranga se očekuje da prijavljuju kroz ovaj sistem detalje o svim hartijama od vrednosti, koje oni sami ili članovi njihove uže porodice poseduju. Kada pojedinac izvesti da poseduje zabranjene hartije od vrednosti, od njega će biti zatraženo da ih otudi. Izuzeci koji se identifikuju tokom ovog procesa, prijavljuju se kroz globalni sistem za prijavljivanje incidenta (GIIRS) radi ispunjenja regulatornih zahteva.

GMS takođe omogućava godišnju i kvartalnu potvrdu nezavisnosti, u skladu sa EY politikama nezavisnosti, a kao što je detaljnije opisano u nastavku.

Pridržavanje politici nezavisnosti

Uspostavili smo brojne procese i programe koji su usmereni na praćenje poštovanja zahteva nezavisnosti kompanija članica EY i njihovih zaposlenih. Oni uključuju sljedeće aktivnosti, programe i procese.

Potvrde nezavisnosti

Godišnje EY Srbija je uključena u regionalni proces kako bi se potvrdila usaglašenost sa Globalnom politikom nezavisnosti i kako bi se prijavili eventualni izuzeci.

Svi EY profesionalci, kao i ostali u zavisnosti od njihove uloge ili funkcije, su obavezni da potvrde usklađenost sa politikama i procedurama nezavisnosti najmanje jednom godišnje. Partneri su obavezni da kvartalno potvrde nezavisnost.

Pregled usklađenosti sa praksom nezavisnosti

EY uspostavlja i sprovodi određene procedure kako bi se ocenila usaglašenost EY članica sa politikama nezavisnosti. Ovi testovi podrazumevaju pregled nerezizorskih usluga, poslovnih odnosa sa društvima kojima pružamo usluge revizije i finansijske odnose sa drugim kompanijama članicama.

Individualno testiranje na usklađenost sa politikom nezavisnosti

Svake godine EY globalni tim uspostavlja program za proveru usaglašenosti sa potvrdom lične nezavisnosti pojedinačnih zaposlenih koji su izabrani za ovaj test metodom uzorka. Tokom 2018. godine u EY Srbija testirani su partneri, izvršni direktori i ostali zaposleni.

Nerevizorske usluge

Postizanje usklađenosti sa profesionalnim standardima, zakonima i propisima koji regulišu pružanje nerevizorskih usluga revizorskim klijentima je omogućeno putem različitih mehanizama, uključujući i upotrebu PACE-a (kao što je opisano na stranici 13) i SORT-a (opisano ispod), treninga, alata i potrebnih procedura korišćenih za vreme obavljanja revizija i naših internih procesa pregleda i kontrole.

Imamo i proces za razmatranje i odobravanje odredjenih nerevizorskih usluga pre nego što prihvativimo angažovanje.

Edukacija u oblasti poštovanja nezavisnosti

EY razvija i sprovodi brojne programe edukacije u oblasti poštovanja nezavisnosti. Svi zaposleni su dužni da učestvuju u godišnjoj edukaciji o nezavisnosti, a u cilju održavanja naše nezavisnosti u odnosu na klijente kojima pružamo usluge revizije.

Cilj edukacije je da pomogne našim zaposlenima da razumeju svoje odgovornosti i da omogućimo svakome od njih, kao i EY-u, da budu nezavisni od bilo kojih uticaja koji bi se mogli smatrati inkompatibilnim kada su u pitanju objektivnost, integritet i nepristrasnost prilikom pružanja usluga revizije

Godišnji program edukacije pokriva naše zahteve za nezavisnošću usmeravanjem na nedavne izmene u politici, ali i na druge važne i značajne teme. Blagovremeno izvršenje godišnje edukacije je neophodno i pomno je praćeno.

Pored programa godišnje edukacije, postoje brojni drugi programi i sadržaji u oblasti poštovanja nezavisnosti kao što su programi edukacije novozaposlenih, određeni programi edukacije prilikom prelaska na višu poziciju kao i programi edukacije profesionalnog osoblja koje se bavi pružanjem usluga revizije.

Alat za referentni portfolio usluga (SORT)

Kroz EY aplikaciju SORT mi redovno ocenujemo i pratimo naš portfolio usluga koje pružamo kako bismo bili sigurni da su te usluge u skladu sa zakonom i profesionalnim standardima, odnosno kako bismo osigurali da nove usluge koje razvijamo imaju odgovarajuće metodologije, procedure i procese. Kada je potrebno, prekidamo ili ne pružamo usluge koje bi mogle dovesti u pitanje naše poštovanje politika i procedura nezavisnosti. Takođe SORT pruža informacije zaposlenima o uslugama koje pružamo i obuhvata smernice vezane za usluge koje mogu biti pružene klijentima kojima već pružamo usluge revizije, nerevizorskim klijentima, kao i smernice za nezavisnost i druga pitanja vezana za upravljanje rizikom.

Alat za procenu poslovnog odnosa (BRET)

Naši zaposleni su u obavezi da koriste BRET kako bi identifikovali, napravili procenu i dobili odobrenje kada se radi o bilo kom potencijalnom poslovnom odnosu sa klijentom revizije, čime podržavaju usklađenost naših poslovnih odnosa sa našim zahtevima o nezavisnosti.

Odbori za reviziju i nadzor nezavisnosti

EY prepoznaje važnu ulogu koju u kontroli poštovanja nezavisnosti imaju Odbor za reviziju i slična tela korporativnog upravljanja. Nadležni i nezavisni odbori za reviziju u ime akcionara, imaju ključnu ulogu u zaštiti nezavisnosti i sprečavanja konflikta interesa. EY Srbija je posvećena čvrstoj i stalnoj komunikaciji sa odborima za reviziju ili organima upravljanja. Koristeći naše programe za kontrolu kvaliteta mi pratimo i testiramo usklađenost komunikacije sa odborima za reviziju sa našim standardima, a u slučajevima kada je to potrebno, i obavezno odobrenje za pružanje usluga.

Kontinuirana edukacija licenciranih ovlašćenih revizora

Profesionalni razvoj

Kontinuirani razvoj veština i znanja naših zaposlenih presudan je za postizanje našg cilja unapređenja poverenja na tržišta kapitala.

Pružanje mogućnosti za ispravna iskustva, učenje i trening pomaže im da rastu i ostvare svoj potencijal, u individualnom koji im odgovara.

Svakodnevna iskustva se stiču lokalno na sistematski način, dok je osnovni nastavni plan i program učenja osmišljen na EY globalnom nivou. Ovo se sprovodi kroz obuku na radnom mestu od strane iskusnijih profesionalaca koji pomažu u prenošenju znanja i iskustva u praksi.

Učenje se odvija putem nagrađivane Revizorske akademije, koja kombinuje interaktivne simulacije u učionicama, module za internet učenje na dohvat ruke i relevantne aplikacije za podršku. Ovo je dopunjeno programima učenja koji su razvijeni kao odgovor na promene računovodstvenih izveštajnih standarda, nezavisnosti i profesionalnih standarda, nove tehnologije i probleme u praksi.

Dok kompanija članica EY pruža usluge revizije i pregled MSFI (Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja) finansijskih izveštaja, relevantni članovi tima se obučavaju da postanu MSFI akreditovani.

EY Srbija od svojih stručnjaka za reviziju zahteva da steknu najmanje 20 sati kontinuiranog stručnog usavršavanja svake godine i najmanje 120 sati tokom trogodišnjeg perioda. Od ovih sati, 40% (osam sati svake godine i 48h tokom trogodišnjeg perioda) moraju uključivati obuke vezane za reviziju i računovodstvo.

Znanje i interna komunikacija

Razumemo značaj obezbeđenja pristupa najnovijim informacijama našim zaposlenima u reviziji kako bismo im pomogli pri obavljanju svojih profesionalnih dužnosti. U te svrhe, EY je izvršio i značajna ulaganja u znanje i komunikacijske mreže kako bi se omogućilo brzo širenje informacija, putem interneta te pomoglo ljudima da međudobno sarađuju i podele iskustva najboljih primera iz prakse. Neki od primera su:

- EY Atlas, koji uključuje međunarodne računovodstvene i revizorske standarde i prateća uputstva; kao zamena za Global Accounting & Auditing Information Tool (GAAIT) počev od fiskalne 2017. godine

- ▶ Publikacije u vezi sa najnovijim izmenama u računovodstvenoj regulativi kao što su ilustrativni primeri finansijskih izveštaja, najnovije izmene i unapređenja standarda revizije i računovodstva
- ▶ *Global Accounting and Auditing News* je nedeljničnik koji pokriva globalne politike i procedure koje su vezane za reviziju i nezavisno izveštavanje, unapređenja pravilnika koja postavljaju oni koji uspostavljaju i standarde regulacije kao i interne komentare na temu istih
- ▶ Upozorenja iz prakse i webcast-ovi koji pokrivaju širok spektar globalnih tema, kao i tema koje su specifične za svaku zemlju, usmerene su ka stalnom unapređenju prakse Uveravanja u firmama članicama

Proces evaluacije rada zaposlenih

LEAD, naš novi, perspektivni pristup karijernom razvoju i procesu evaluacije rada zaposlenih sa naglašenim fokusom na kontinuiranu povratnu informaciju, rezultira boljom komunikacijom, koja se gradi ciklusno na svakih 90 dana. Povratne informacije se uduruju i koriste za programe kompenzacije i nagrađivanja.

LEAD je dizajniran da podrži rast i razvoj naših zaposlenih u svim fazama njihove karijere u EY-ju. Personalizovani nalog doprinosi tome da se lakše interpretira lični učinak spram rukovodstva u EY svetu, kao i proceni učinak spram kolega istog ranga.

LEAD zadržava komponente koje su takođe uključene u naš prethodni pristup upravljanja učinkom, koji pruža našim zaposlenima jasna očekivanja u vezi sa poslom koji obavljaju i mogućnost da sami procene svoj učinak. Tokom godine, svaki zaposleni, u saradnji sa svojim mentorom (dodeljeni, iskusniji stručnjak), identificuje mogućnosti za dalji razvoj.

Prihodi i naknade

Finansijske informacije

Prihodi predstavljaju kombinovane, ne konsolidovane, prihode kao i troškove koji su prefakturisani klijentima, ali i prihode koji se odnose na druge EY članice. Prezentovani prihodi potiču i od revizorskih i od ne-revizorskih klijenata.

Prihodi su prikazani u skladu sa zahtevima lokalne regulative i uključuju:

1. Prihode od statutarne revizije godišnjih i konsolidovanih finansijskih izveštaja društava od javnog interesa, i entiteta koji pripadaju grupi preduzeća čije matično preduzeće je društvo od javnog interesa
2. Prihode od statutarne revizije godišnjih i konsolidovanih finansijskih izveštaja ostalih entiteta
3. Prihode od dopuštenih nerevizorskih usluga entitetima kojima je pružena usluga revizije od strane statutarnog revizora ili revizorske firme
4. Prihode od nerevizorskih usluga ostalim entitetima Javna društva su, u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala, ona koja ispunjavaju jedan od sledeća dva uslova: (i) imala su uspešnu javnu ponudu hartija od vrednosti i (ii) akcijama društva se trguje na regulisanom tržištu.

EY Srbija je promenila svoju finansijsku godinu u 2019. godini i ona se završila 30. juna 2019. godine.

Finansijski podaci za godinu završenu 30. juna 2019. godine izraženi u hiljadama RSD

Usluga	Prihod RSD 000	%
Prihodi od revizije finansijskih izveštaja	320.785	17.5%
Prihodi od revizije društava koja nisu od javnog interesa	310.817	17%
Prihodi od revizije društava od javnog interesa	9.968	0.5%
Prihodi od konsultantskih usluga (usluge poreskog savetovanja i druge usluge koje nisu povezane sa revizijom)	1.503.481	82.5%
Prihodi od konsultantskih usluga društava koja nisu od javnog interesa	1.460.640	80%
Prihodi od konsultantskih usluga kod društava od javnog interesa	42.840	2%
Ukupno	1.824.266	100%

Naknade partnerima

Kvalitet predstavlja okosnicu naše poslovne strategije i ključni je element pri utvrđivanju našeg sistema upravljanja učinkom. Partneri i drugi zaposleni u EY Srbiji ocenjuju se i dobijaju naknade na osnovu kriterijuma koji uključuju određene indikatore kvaliteta i upravljanja rizicima, uključujući kako rad, tako i rezultat.

LEAD se odnosi na sve partnera u kompanijama u okviru EY Grupe širom sveta. LEAD za PPEDDs osnažuje globalni poslovni plan povezujući učinak sa širim ciljevima i vrednostima. Ovaj proces podrazumeva postavljanje ciljeva, plan ličnog razvoja, kontrolu kvaliteta učinka, te priznanja i nagrade. Dokumentovanje ciljeva i učinaka partnera je kamen temeljac procesa evaluacije. Partnerski ciljevi moraju reflektovati različite globalne prioritete, od kojih je jedan kvalitet.

EY zabranjuje ocenjivanje i davanje nagrade odgovornim partnerima za reviziju i ostalim ključnim partnerima na revizijskom angažmanu zasnovane na prodaji nerevizijskih usluga njihovim revizijskim klijentima. Ovo učvršćuje profesionalnu obavezu naših partnera za očuvanjem naše nezavisnosti i objektivnosti.

Razvili smo posebne kriterijume za ocenu kvaliteta i upravljanja rizicima koji uzimaju u obzir sledeće:

- ▶ Pružanje tehničke veštine
- ▶ Naše vrednosti kroz ponašanje i odnose
- ▶ Demonstriranje znanja i liderstva u kvalitetu i upravljanju rizicima
- ▶ Usaglašenost sa politikama i procedurama
- ▶ Usaglašenost sa zakonima, propisima i profesionalnim dužnostima
- ▶ Doprinos zaštiti i unapređenju EY brenda
- ▶

Naša filozofija naknada za partnera zahteva diferencirane nagrade na osnovu nivoa učinka partnera, a u skladu sa ocenom u LEAD procesu. Partneri se ocenjuju godišnje, na osnovu kvaliteta pruženih usluga, odnosa sa klijentima kao i tržišnih i finansijskih pokazatelja.

Poslujemo u sistemu gde se zahteva da godišnja ocena učinka partnera bude usklađena sa ocenom kvaliteta njegovog rada.

Kako bi se utvrdile tržišne vrednosti za različite veštine i uloge, te kako bi se izvrsni pojedinci privukli i zadržali, sledeći faktori se takođe uzimaju u obzir prilikom izračunavanja ukupne nagrade:

- ▶ Iskustvo
- ▶ Uloga i odgovornost
- ▶ Dugoročni potencijal

Slučajevi nepridržavanja standardima kvaliteta rezultiraju kaznama, koje mogu uključivati promenu naknade, dodatnu edukaciju, dodatni nadzor ili promenu pozicije. Ponavljano nepridržavanja ili pojedinačno grubo nepridržavanje standarda kvaliteta može dovesti i do isključivanja iz EY Srbija.

Beograd, 10. mart 2020. godine

Danijela Mirković
Direktor
Ernst & Young d.o.o. Beograd

Dodatak 1: Lista klijenata revizije koja su društva od javnog interesa

Klijenti revizije EY Srbije koja su društva od javnog interesa

U skladu sa članom 2, stavom 22 Zakona o reviziji (Službeni glasnik Republike Srbije 73/2019), društva od javnog interesa uključuju velika pravna lica kao što je to definisano računovodstvenom regulativom, javna preduzeća kotirana na berzi kao što je definisano Zakonom o tržištu kapitala kao i sva pravna lica koja Vlada proglaši društvima od javnog interesa.

U kalendarskoj godini završenoj 31. decembra 2019. godine, društvo Ernst & Young d.o.o. vršilo je statutarne revizije sledećih društava od javnog interesa i sa njima povezanih lica:

Ime društva	Datum zaključenja ugovora
Komercijalna banka a.d. Beograd	30.09.2019.
Kombank Invest a.d. Beograd	07.10.2019.
Metalac Akcionarsko društvo Gornji Milanovac	20.09.2019.
Metalac Home Market Akcionarsko društvo Novi Sad	20.09.2019.
Metalac-Proleter a.d. Gornji Milanovac	20.09.2019.
AD INTEREUROPA-LOGISTIČKE USLUGE BEOGRAD	16.01.2020.
GEOMAŠINA AD BEOGRAD ZEMUN	30.12.2019.
AD AUTO KUĆA-ZEMUN ZEMUN	30.12.2019.

Tokom ovog perioda EY Srbija je pružila konsultantske usluge sledećim društvima od javnog interesa:

Naftna Industrija Srbije a.d. Novi Sad
Metalac Akcionarsko društvo Gornji Milanovac
Metalac Home Market Akcionarsko društvo Novi Sad
Metalac-Proleter a.d. Gornji Milanovac

U finansijskoj godini završenoj 31. decembra 2018. društvo Ernst & Young d.o.o. vršilo je statutarne revizije sledećih društava od javnog interesa i sa njima povezanih lica:

Komercijalna banka a.d. Beograd
 -Kombank Invest a.d. Beograd
Metalac Akcionarsko društvo Gornji Milanovac
Metalac Home Market Akcionarsko društvo Novi Sad
Metalac-Proleter a.d. Gornji Milanovac

Tokom ovog perioda EY Srbija je pružila konsultantske usluge sledećim društvima od javnog interesa:

Naftna Industrija Srbije a.d. Novi Sad
Jubmes banka a.d. Beograd

Tokom prethodne poslovne godine, društvo Ernst & Young d.o.o. Beograd je izvršilo reviziju kod sledećih velikih pravnih lica:

1	Alumil Yu Industry a.d. Nova Pazova	42	RAIFFEISEN INVEST AD BEOGRAD
2	APTIV MOBILITY SERVICES D.O.O Novi Sad	43	Investicioni fond raiffeisen cash
3	Atlantic brands doo	44	Investicioni fond raiffeisen euro cash
4	Bank of China Srbija a.d.	45	Investicioni fond raiffeisen world
5	Credit Agricole banka a.d. Novi Sad	46	Raiffeisen banka a.d. Beograd
6	CA Leasing Srbija doo Beograd	47	RAIFFEISEN LEASING DOO BEOGRAD
7	Cooper Standard Srbija d.o.o. Sremska Mitrovica	48	Ringier Axel Springer d.o.o. Beograd
8	CRH (Srbija) d.o.o. Popovac	49	SAVA NEŽIVOTNO OSIGURANJE a.d. Beograd
9	Eaton Electric d.o.o Sremska Mitrovica	50	SAVA ZIVOTNO OSIGURANJE a.d.
10	EKO SERBIA AD BEOGRAD	51	SCHNEIDER ELECTRIC DMS NS D.O.O. NOVI SAD
11	Expobank a.d.	52	Shinwon d.o.o. Nis
12	Farmalogist doo	53	Siemens d.o.o. Beograd
13	FCA Srbija d.o.o. Kragujevac	54	SILBO DOO BEOGRAD
14	Fiorano d.o.o.	55	SOGELEASE SRBIJA DOO BEOGRAD
15	Generali osiguranje Srbija a.d.o.	56	Soko Štark d.o.o. Beograd
16	Generali Reosiguranje Srbija a.d.r. Beograd	57	Telenor banka a.d. Beograd
17	Gordon d.o.o. Subotica	58	TF Kable FKZ d.o.o. Zaječar
18	Grand prom doo	59	Tetra Pak Production d.o.o. Beograd
19	H&M HENNES & MAURITZ d.o.o. Beograd	60	VALY d.o.o.
20	Heta leasing d.o.o.	61	VB Leasing doo
21	Hutchinson d.o.o.	62	Vip mobile d.o.o. Beograd
22	Kombank Invest AD Beograd	63	Yura corporation d.o.o. Raca
23	Kombank Invest AD Beograd devizni fond		
24	Kombank Invest AD Beograd novčani fond		
25	Kombank Invest AD Beograd in fond		
26	Komercijalna banka a.d. Beograd		
27	LEAR CORPORATION D.O.O.		
28	LEONI Wiring Systems Southeast d.o.o.		
29	LIDL Srbija k.d. Beograd		
30	Masterplast YU d.o.o.		
31	Metalac posuđe d.o.o. Gornji Milanovac		
32	MOL Serbia d.o.o. Beograd nije vracen potpisani ugovor		
33	NECTAR DOO BACKA PALANKA		
34	OLIMPIAS SRB d.o.o. Nis		
35	OMV SRBIJA D.O.O.		
36	Petrol d.o.o. Beograd		
37	Philip Morris Operations a.d. Niš		
38	Phoenix Pharma d.o.o. Beograd		
39	Raiffeisen Future a.d Beograd		
40	Dobrovoljni penzijski fond Raiffesen FUTURE		
41	Dobrovoljni penzijski fond Raiffesen EURO FUTURE		

Dodatak 2

Spisak odobrenih EYG kompanija članica u državama članicama EU ili EEA

Na 30. jun 2019. godine, sledeće kompanije članice EYG odobrene su za obavljanje zakonskih revizija u državama članicama EU ili EEA

Država članica	Statutarni revizor ili revizorska kuća
Austrija	Ernst & Young Wirtschaftsprüfungsgesellschaft mbH
Belgija	Ernst & Young Assurance Services BCVBA
	Ernst & Young Bedrijfsrevisoren B.C.V.B.A
	EY Europe SCRL
Bulgarska	Ernst & Young Audit OOD
Hrvatska	Ernst & Young d.o.o.
Kipar	Ernst & Young Cyprus Limited
	Ernst & Young
	Ernst & Young CEA (South) Services Ltd
	Ernst & Young CEA (South) Holdings Plc
Češka republika	Ernst & Young Audit, s.r.o.
Danska	Ernst & Young Godkendt Revisionspartnerselskab
	EY Grønland Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Estonija	Ernst & Young Baltic AS
	OU Baltic Network
Finska	Ernst & Young Oy
	Julkispalvelut EY Oy
Francuska	Artois
	Auditex
	Barbier Frinault & Associes
	Ernst & Young Atlantique
	Ernst & Young Audit
	Ernst & Young et Autres
	EY & Associés
	Picarle et Associes
Nemačka	Ernst & Young GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Ernst & Young Heilbronner Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	EY Revision und Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft
	Schitag Schwäbische Treuhand GmbH Wirtschaftsprüfungsgesellschaft

Država članica	Statutarni revizor ili revizorska kuća
Gibraltar	EY Limited
Grčka	Ernst & Young (Hellas) Certified Auditors Accountants SA
Mađarska	Ernst & Young Könyvvizsgáló Korlátolt Felelősségi Társaság
Island	Ernst & Young ehf
Irska	Ernst & Young Chartered Accountants
Italiju	EY S.p.A.
Letonija	Ernst & Young Baltic SIA
Lihtenštajn	Ernst & Young AG, Basel Ernst & Young AG, Vaduz
Litvanija	Ernst & Young Baltic UAB
Luksemburg	Compagnie de Revision S.A. Ernst & Young Luxembourg S.A. Ernst & Young S.A.
Malta	Ernst & Young Malta Limited
Holandija	Ernst & Young Accountants LLP
Norveška	Ernst & Young AS
Poljska	Ernst & Young Audit Polska sp. z o.o. Ernst & Young Audit Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Finance spółka komandytowa Ernst & Young Audit Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Doradztwo Podatkowe spółka komandytowa Ernst & Young Audit Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k. Ernst & Young Usługi Finansowe Audit sp. z o.o.
Portugalija	Ernst & Young Audit & Associados - SROC, S.A.
Rumunija	Ernst & Young Assurance Services S.r.l. Ernst & Young Support Services SRL
Slovačka	Ernst & Young Slovakia, spol. s r.o.
Slovenija	Ernst & Young d.o.o.
Španija	ATD Auditores Sector Público, S.L.U Ernst & Young, S.L.
Švedska	Ernst & Young AB
Ujedinjeno kraljevstvo	Ernst & Young LLP Ernst & Young Europe LLP

Ukupni promet za godinu koja je završila 30. juna 2019. godine za ove kompanije članice EYG proistekao iz zakonskih revizija godišnjih i konsolidovanih finansijskih izveštaja bio je približno 2,7 milijardi evra.

EY | Revizija i povezane usluge | Poresko
savetovanje |
Savetovanje pri poslovnim transakcijama |
Poslovno savetovanje

O EY

EY je globalni lider u pružanju revizorskih, poreskih, transakcionih i konsultantskih usluga. Znanje i kvalitet usluga koje isporučujemo pomaže da gradimo poverenje i sigurnost u tržišta kapitala i ekonomije širom sveta. Razvijamo izvanredne lidere koji se udružuju da bi pružili naše usluge svim zainteresovanim licima. Čineći ovo, EY igra ključnu ulogu u građenju boljeg poslovnog sveta za naše ljudе, naše klijente i naše okruženje.

EY predstavlja globalnu organizaciju i može se odnositi na jednu ili više firmi članica Ernst & Young Global Limited, svaka od kojih je odvojeno pravno lice. Ernst & Young Global Limited, kompanija locirana u Velikoj Britaniji, ne pruža usluge klijentima. Informacije o načinu na koji EY prikuplja i koristi lične podatke i opis prava koje pojedinci imaju u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti podataka dostupni su putem ey.com/privacy. Za više informacija o našoj organizaciji, posetite ey.com..

©2020 Ernst & Young d.o.o. Beograd
All Rights Reserved.